

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2022
Β΄ ΦΑΣΗ

E_3.Λλ2Α(ε)

ΤΑΞΗ: Β΄ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ: ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΜΑΘΗΜΑ: ΛΑΤΙΝΙΚΑ

Ημερομηνία: Σάββατο 16 Απριλίου 2022
Διάρκεια Εξέτασης: 3 ώρες

ΕΚΦΩΝΗΣΕΙΣ

ΚΕΙΜΕΝΑ

Caesar propter frumenti inopiam legiones in hibernis multis conlocat. Ex quibus quattuor in Nervii hiemare iubet et tribus imperat in Belgis remanere. **Legatos omnes frumentum in castra importare iubet. Milites his verbis admonet: «Hostes adventare audio; speculatores nostri eos prope esse nuntiant. Vim hostium cavere debetis; hostes enim de collibus advolare solent et caedem militum perpetrare possunt».**

Sulpicius Gallus legatus Luci Aemili Pauli erat, qui bellum adversus Persen regem gerabat. Serena nocte subito luna defecerat; ob repentinum monstrum terror animos militum invaserat et exercitus fiduciam amiserat. Tum Sulpicius Gallus de caeli ratione et de stellarum lunaeque statu ac motibus disputavit eoque modo exercitum alacrem in pugnam misit. Sic liberales artes Galli aditum ad illustrem illam Paulianam victoriam dederunt. Quia ille metum exercitus Romanum vicerat, imperator adversarios vincere potuit!

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2022
Β' ΦΑΣΗ**E_3.Λλ2Α(ε)**

Germanōrum vita omnis in venationibus atque in studiis rei militāris consistit. Germāni non student agricultūrae; lacte, caseo et carne nutriuntur. Locis frigidissimis pelles solum habent et in fluminibus lavantur. Cum civitas bellum gerit, magistrātus creantur cum vitae necisque potestāte. **Equestribus proeliis saepe ex equis desiliunt ac pedibus proeliantur: ephippiōrum usus res turpis et iners habētur. Vinum a mercatoribus ad se importāri non sinunt, quod eā rē, ut arbitrantur, remollescunt homines atque effeminantur.**

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ**ΘΕΜΑ Α**

A1. Να μεταφράσετε όσα τμήματα των αποσπασμάτων είναι γραμμένα με έντονη γραφή.

Μονάδες 20**ΘΕΜΑ Β**

B1. Να συμπληρωθούν τα κενά των παρακάτω περιόδων (κάθε περίοδος βαθμολογείται με μία μονάδα):

- Το ..... θεωρείται η «γενέθλιος» χρονολογία της Ρωμαϊκής λογοτεχνίας.
- Ο Οβίδιος καλλιέργησε νέα ποιητικά είδη: την πλαστή ποιητική μυθολογική επιστολή, το ....., το «αιτιολογικό» εορτολόγιο και την ποίηση της εξορίας.
- Κατά τα κικερώνεια χρόνια αναδεικνύονται σπουδαίοι ποιητές όπως ο Βαλέριος Κάτουλλος, ο Λουκρήτιος και ο .....
- Ο Αύγουστος ανέθεσε στον Κόιντο Οράτιο Φλάκκο τη σύνθεση του Ύμνου της Εκατονταετίας για την επίσημη έναρξη της ..... το ..... π.Χ.
- Τρεις αξίες, μεταξύ άλλων, που συνιστούν τον ιδιάζοντα ιδεολογικό πλούτο της ρωμαϊκής κοινωνίας και αποτυπώνονται στην ώριμη ρωμαϊκή λογοτεχνία είναι: η ανδρεία (virtus), ..., ...

Μονάδες 5

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2022
Β' ΦΑΣΗ

E_3.Λλ2Α(ε)

B2. Να αντιστοιχίσετε κάθε στοιχείο της Α' στήλης με ένα στοιχείο της Β' στήλης

1. sermo vulgaris	α. δημιουργική πρόσληψη
2. utriusque linguae peritia	β. ανταγωνισμός
3. imitatio	γ. υποδείγματα
4. aemulatio	δ. γλωσσικό όργανο μεγάλων λαϊκών μαζών
5. exempla	ε. το ιδανικό της κατοχής των δυο γλωσσών και λογοτεχνιών.

Μονάδες 5

ΘΕΜΑ Γ

Γ1. α. Να γράψετε τη σημασία των παρακάτω λατινικών φράσεων στα Νέα Ελληνικά:

- primus inter pares
- mutatis mutandis
- terra incognita

Μονάδες 6

Γ1. β. Να χρησιμοποιήσετε τις παρακάτω λατινικές φράσεις σε μια περίοδο λόγου στα Νέα Ελληνικά, ώστε να διαφαίνεται η σημασία τους:

- carpe diem
- scripta manent

Μονάδες 4

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2022
Β' ΦΑΣΗ

Ε_3.Λλ2Α(ε)

Γ2. Να εντοπίσετε την ετυμολογική συγγένεια των παρακάτω λέξεων στα αποσπάσματα των λατινικών κειμένων που σας δόθηκαν.

- πειθώ
- σταθερός
- χιόνι
- λουτρό
- σάλτο
- πέλημα
- βήμα
- κουρέας
- μούσα
- μάλιστα

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ Δ

Δ1. Να γράψετε τους ζητούμενους τύπους:

hostes: γενική πληθυντικού

speculatores: κλητική ενικού

collibus: αφαιρετική ενικού

serena nocte: στον άλλον αριθμό

statu: αιτιατική πληθυντικού

eoque modo: δοτική πληθυντικού

alacrem: ονομαστική πληθυντικού στο ουδέτερο γένος

lacte: αιτιατική ενικού

civitas: γενική πληθυντικού

res: δοτική πληθυντικού

Μονάδες 12

Δ2. **Milites his verbis admonet:** Να μεταφέρετε την πρόταση στον άλλον αριθμό (να μην γίνει αλλαγή στον ρηματικό τύπο) :

Μονάδες 3

Δ3. Να γράψετε τους ζητούμενους τύπους:

conlocat: β' πληθυντικό πρόσωπο οριστικής ενεστώτα παθητικής φωνής

esse: γ' πληθ. πρόσωπο οριστικής μέλλοντα

vicerat: α' πληθ. πρόσωπο οριστικής μέλλοντα στη φωνή που βρίσκεται

dederunt: γ' πληθυντικό πρόσωπο οριστική παρατατικού Ενεργητική Φωνή

sinunt: γ' πληθυντικό πρόσωπο οριστική υπερσυντελικού Ενεργητική Φωνή

potuit: β ενικό πρόσωπο οριστικής ενεστώτα

Μονάδες 6

Δ4. Να μεταφέρετε τα ρήματα των παρακάτω προτάσεων στην οριστική παρακειμένου:

- Speculatores nostri eos prope esse nuntiant.
- Exercitus fiduciam amiserat.
- Germani non student agriculturae.
- Cum civitas bellum gerit.

Μονάδες 4

Δ5. Αντιστοιχίστε τις λατινικές λέξεις της στήλης Α με τη γραμματική τους αναγνώριση στη στήλη Β (στη στήλη Β περισεύουν 4 χαρακτηρισμοί) :

ΣΤΗΛΗ Α	ΣΤΗΛΗ Β
1.erat	a) γ' ενικό οριστικής ενεστώτα ενεργητικής φωνής
2.effeminantur	b) γ' ενικό οριστικής ενεστώτα παθητικής φωνής
3.consistit	c) γ' ενικό οριστικής παρακειμένου ενεργητικής φωνής
4.invaserat	d) γ' πληθυντικό οριστικής ενεστώτα ενεργητικής φωνής
5.potuit	e) α' πληθυντικό οριστικής ενεστώτα παθητικής φωνής
	f) γ' ενικό οριστικής υπερσυντελικού ενεργητικής φωνής
	g) γ' πληθυντικό οριστικής ενεστώτα παθητικής φωνής.
	h) β πληθυντικό οριστικής παρατατικού ενεργητικής φωνής
	i) γ' ενικό οριστικής παρατατικού ενεργητικής φωνής

Μονάδες 5

ΘΕΜΑ Ε

E1. Caesar propter frumenti inopiam legiōnes in hibernis multis conlocat: να μετατρέψετε τη σύνταξη της πρότασης από ενεργητική σε παθητική.

Μονάδες 2

E2. Serēnā nocte: να μετατρέψετε τον επιθετικό προσδιορισμό σε δευτερεύουσα αναφορική πρόταση.

Μονάδες 3

E3. Germanōrum vita omnis in venationibus atque in studiis rei militāris consistit: να μετατρέψετε τη σύνταξη της πρότασης σε απαρεμφατική με εξάρτηση από τη φράση *Sallustius narrat ...*

Μονάδες 3

E4. speculatōres nostri eos prope esse nuntiant: να αναγνωρίσετε συντακτικά το απαρέμφο (μονάδα 1), να δηλώσετε το υποκείμενό του και να δικαιολογήσετε την πτώση του (μονάδα 1). Ακολούθως να κάνετε τις αναγκαίες μεταβολές ώστε το υποκείμενο του απαρεμφάτου να δηλώνει ταυτοπροσωπία. (μονάδα 1)

Μονάδες 3

E5. Vinum a mercatoribus ad se importāri non sinunt (Germani = Υποκείμενο ρήματος): να μεταγράψετε το απαρέμφο στην ενεργητική φωνή και να κάνετε όλες τις αναγκαίες μεταβολές στη σύνταξη.

Μονάδες 2

E6. magistratus creantur cum vitae necisque potestate: να μετατρέψετε την παθητική σύνταξη σε ενεργητική. Ως ποιητικό αίτιο να εννοήσετε το **a Germanis**

Μονάδες 2

E7. Caesar ... legiōnes ... conlocat: Να προσθέσετε στον τύπο legiones την αντωνυμία που χρειάζεται, ώστε να δηλωθεί κτήση με αυτοπάθεια. Να δηλώσετε πτώση – αριθμό – γένος – πρόσωπο – αριθμό κτητόρων. Ποιος θα είναι ο συντακτικός της ρόλος;

Μονάδες 2

E8. Στο δεύτερο απόσπασμα που σας δόθηκε, να εντοπίσετε και να αναγνωρίσετε τρεις εμπρόθετους επιρρηματικούς προσδιορισμούς που να δηλώνουν διαφορετική επιρρηματική σχέση.

Μονάδες 3